



Omzendbrief betreffende de uitvoer voorwaarden om te voldoen aan de specifieke eisen van derde landen met betrekking tot de maximumresidugehaltes van bestrijdingsmiddelen

Kenmerk	PCCB/S4/697330	Datum	08/05/2020
Huidige versie	4.1	Van toepassing vanaf	Datum van publicatie
Trefwoorden	Fruit, groenten, aardappelen, autocontrole, ACS, maximumresidugehalte bestrijdingsmiddelen, MRL, derde landen.		

Opgesteld door	Goedgekeurd door
Yara Antonissen, Attaché	Jean-François Heymans, Directeur-generaal a.i.

1. Doel

Deze omzendbrief maakt het mogelijk om de basis vast te leggen om ook de specifieke invoereisen van derde landen met betrekking tot de maximumresidugehaltes (MRL) bij de uitvoer van verse aardappelen, groenten en fruit te integreren in het autocontrolesysteem (ACS) van de exporteur. Dit systeem maakt het onder andere mogelijk de Belgische sector te verdedigen tegen de sancties van sommige derde landen ten aanzien van de hele sector omwille van een niet-conformiteit aangetroffen bij een individuele operator. De voorwaarde van een gevalideerd ACS met een specifieke monitoring stelt het FAVV in staat om alleen de uitvoer toe te staan van zendingen die voldoen aan de specifieke voorschriften van het derde land.

2. Toepassingsgebied

Verse aardappelen, groenten en fruit die bestemd zijn voor de uitvoer (met uitzondering van gewassen consumptieaardappelen bestemd voor de Russische Federatie), en waarvoor specifieke voorschriften van sommige derde landen gelden met betrekking tot de MRL. **Momenteel is de inhoud van deze omzendbrief enkel geldig voor de uitvoer naar Japan.**

3. Referenties

3.1. Wetgeving

- Verordening (EG) nr. 178/2002 van het Europees Parlement en de Raad van 28 januari 2002 tot vaststelling van de algemene beginselen en voorschriften van de levensmiddelenwetgeving, tot oprichting van een Europese Autoriteit voor voedselveiligheid en tot vaststelling van procedures voor voedselveiligheidsaangelegenheden.
- Verordening (EG) nr. 396/2005 van het Europees Parlement en de Raad van 23 februari 2005 tot vaststelling van maximumgehalten aan bestrijdingsmiddelenresiduen in of op levensmiddelen en diervoeders van plantaardige en dierlijke oorsprong en houdende wijziging van Richtlijn 91/414/EEG van de Raad.

- Meldingsplicht en meldingslimieten: richtsnoer in het kader van het M.B. van 22/01/2004 betreffende de modaliteiten voor de meldingsplicht in de voedselketen, gepubliceerd in het B.S. van 13/02/2004. Dit document helpt de operatoren, en met name de KMO's, om de gevallen te herkennen waarvoor in België een melding moet gebeuren.

3.2. Andere

- Wetgeving van de derde landen

4. Definities en afkortingen

Exporteur: natuurlijke persoon of rechtspersoon die goederen exporteert naar een derde land (bv.:trader, fabrikant, groothandel, veiling, vereniging van producenten, douaneagentschap) die een certificaat in zijn naam aanvraagt.

Residuen van bestrijdingsmiddelen: residuen, waaronder werkzame stoffen, metaboliëten en/of afbraak- of reactieproducten van werkzame stoffen die thans worden of voorheen werden gebruikt als gewasbeschermingsmiddel, en die aanwezig zijn in of op de in bijlage I bij de verordening (EG) nr. 396/2005 bedoelde producten met inbegrip van de residuen die het gevolg zijn van het gebruik van stoffen voor gewasbescherming, in de diergeneeskunde of als biocide.

ACS	Autocontrolesysteem
AWEX	Agence wallonne à l'Exportation et aux Investissements étrangers
FAVV	Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen
FIT	Flanders Investment & Trade
LCE	Lokale controle-eenheden
MRL	Maximumresidulimiet
OCI	Certificeringsinstelling
PO	Producentencoöperatie

5. Instructiebundel

5.1. Voldoen aan de Belgische en Europese regelgevingen

Volgens de Europese regelgeving (verordening (EG) nr.178/2002, *Artikel 12*), is het verboden om producten uit te voeren die niet voldoen aan de Europese regelgeving behoudens andersluidende voorschriften van de autoriteiten van het land van invoer of andersluidende bepalingen in hun regelgeving. Het FAVV heeft geen akkoord betreffende MRL gesloten met derde landen om af te wijken van de eisen inzake overeenstemming met de Belgische en de Europese wetgeving.

5.2. Voldoen aan de regelgevingen van het bedoelde derde land

De uitgevoerde producten moeten altijd voldoen aan de in het derde land geldende regelgeving. De meeste landen voorzien regelgevingen die de voorwaarden vastleggen waaraan op hun grondgebied

ingevoerde aardappelen, groenten, fruit en andere gereguleerde artikelen moeten voldoen op het gebied van MRL.

- De exporteur moet informatie inwinnen over de in het derde land geldende voorschriften.
 - Link naar officiële websites
 - Japan: <http://www.mhlw.go.jp/english/topics/foodsafety/>
 - Andere nuttige websites
 - Market access data base: <http://madb.europa.eu/mkacddb2/indexPubli.htm>
 - Als men geen informatie vindt, kan men navraag doen bij onze gewestelijke agentschappen voor exportbevordering.
 - AWEX <http://www.awex.be>
 - FIT <http://www.flandersinvestmentandtrade.be/>
 - Brussel Invest & Export <http://www.invest-export.irisnet.be/nl/home>
- Als men geen informatie vindt, moet men zich hoe dan ook schikken naar de MRL uit de CODEX: <http://www.fao.org/fao-who-codexalimentarius/codex-texts/maximum-residue-limits/en/>

5.3. Voorschriften van bepaalde derde landen en ACS

Er is op internationaal vlak geen akkoord over een specifiek certificaat om de conformiteit van een zending ten aanzien van de door de landen van bestemming toegelaten MRL voor bestrijdingsmiddelen te bevestigen. In Europa ligt de verantwoordelijkheid voor de overeenstemming van de zendingen met de voorschriften van de derden landen bij de exporteur, inclusief wat bestrijdingsmiddelenresiduen betreft. Sommige derde landen eisen voor bepaalde producten en in bepaalde omstandigheden echter dat analyseresultaten of andere garanties worden voorgelegd.

Het FAVV legt in die context bepalingen vast met het oog op het certificeren van de zendingen naar derde landen, die eisen dat de Belgische bevoegde autoriteit hun de garantie geeft dat de uit België afkomstige zendingen, voldoen aan hun MRL. Soms leggen deze derde landen een embargo of systematische analyses op wanneer niet-conformiteiten worden vastgesteld.

Voor sommige derde landen die specifieke eisen opleggen in verband met de MRL meent het FAVV dat de vraag om een fyto-sanitair certificaat impliceert dat de voor fyto-sanitaire certificering aangeboden zending voldoet aan de voorschriften inzake bestrijdingsmiddelenresiduen.

Het FAVV beschouwt dat hieraan voldaan is bij exporteurs die voldoen aan de volgende voorwaarden betreffende de autocontrole en de monitoring.

5.3.1. Autocontrolesysteem

De exporteur beschikt over een ACS gevalideerd door een OCI of door het FAVV. Dit ACS kan al dan niet worden gebaseerd op de desbetreffende sectorguides waarin een hoofdstuk gewijd is aan de export.

De exporteur heeft zijn ACS en zijn procedures ingesteld om afgestemd te zijn op de voorschriften van het bedoelde derde land m.b.t. de MRL. In dit kader stelt de exporteur een specifieke procedure op om zich op de hoogte te stellen van de bijzondere voorschriften van bedoelde derde land en om hieraan te voldoen.

- Een sectorale procedure kan opgesteld worden door een beroepsvereniging die deze procedure ter beschikking stelt van de betrokken exporteurs. In dit geval dient dit te gebeuren in overleg met het FAVV en dient de sectorprocedure uiteindelijk gevalideerd te worden door het FAVV. Deze wordt dan aan de specifieke situatie van de exporteur aangepast en in zijn autocontrolesysteem geïntegreerd.
- De exporteur kan zelf deze specifieke procedure voor een derde land opstellen. De exporteur moet echter ten minste voldoen aan de voorschriften van de sectorale procedure als er een dergelijke procedure bestaat.

De exporteur dient deze procedure toe te passen en de toepassing ervan dient gunstig geauditeerd te zijn door een erkende OCI op basis van de van toepassing zijnde gids of door het FAVV tijdens de audit autocontrole. De procedures moeten afgestemd zijn om ook te voldoen aan de voorwaarden die het FAVV heeft vastgelegd (omzendbrieven, instructies...).

Aangezien deze audits plaatsvinden volgens een bepaalde frequentie kan geaccepteerd worden dat het deel "export", binnen het ACS gevalideerd wordt tijdens de eerstvolgende audit.

5.3.2. Monitoring

5.3.2.1 Specifiek sectoraal bemonsteringsplan voor derde landen

Het FAVV vraagt aan de Belgische federaties van groente- en fruitexporteurs (Fresh Trade Belgium en Belgapom) en aan de Verbond van Belgische Tuinbouwcoöperaties (VBT) om een specifiek sectoraal bemonsteringsplan in te dienen voor producten die vanuit België worden uitgevoerd naar sommige landen die specifieke voorschriften hanteren die strenger zijn dan de Europese MRL. In dit specifiek sectoraal bemonsteringsplan kan rekening worden gehouden met de monitoring verbonden aan het algemeen sectoraal plan.

Volgens dat specifiek plan moet steeds een vastgelegde frequentie van de zendingen/producten worden geanalyseerd. Deze frequentie moet aangepast zijn aan de risico's en de beschikbare informatie.

Het plan moet elk jaar opnieuw worden bekeken en wat de bemonsteringsfrequentie betreft, worden aangepast al naargelang de uitgevoerde producten, de verkregen resultaten en de eventuele meldingen van niet-conformiteiten. Elke wijziging van het plan moet in overleg met het FAVV gebeuren en dit minimaal tijdens een jaarlijkse vergadering. De resultaten van de monitoring moeten per trimester naar het FAVV worden gestuurd (s4.pccb@favv-afscab.be), volgens een vooraf bepaald formaat.

Het is belangrijk te benadrukken dat een exporteur die geen lid is van een beroepsorganisatie, kan deelnemen aan het sectoraal bemonsteringsplan onder dezelfde technische voorwaarden.

5.3.2.2. Specifiek individueel bemonsteringsplan voor derde landen

Indien niet alle gevaren die een monitoring vereisen opgenomen zijn in het specifieke sectoraal bemonsteringsplan dient de exporteur zelf onder zijn verantwoordelijkheid de aanvullende monitoring te organiseren. Het is inderdaad niet altijd mogelijk om alle gevaren op sectorniveau te monitoren aangezien een aantal risico's inrichtingsspecifiek zijn.

5.3.2.3 Certificatie

Voor de landen vermeld in punt 2 "Toepassingsgebied" en de producten waarvoor het FAVV een specifiek sectoraal bemonsteringsplan heeft goedgekeurd, kunnen fytosanitaire certificaten of fytosanitaire certificaten voor wederuitvoer worden afgeleverd, uiteraard op voorwaarde dat ook aan de

fytosanitaire eisen van het land van bestemming voldaan wordt. De betrokken federaties stellen een positieve lijst, volgens een vooraf bepaald formaat, ter beschikking van het FAVV (export@favv-afsca.be en s4.pccb@favv-afsca.be) met exporteurs die naar derde landen mogen uitvoeren op basis van de monitoring. Dus enkel de exporteurs die deelnemen aan het specifiek sectoraal bemonsteringsplan voor een derde land, zullen voor het betrokken derde land fyto-sanitaire certificaten ontvangen.

5.4. Meldingsplicht van overschrijdingen

Bij overschrijding van de Europese MRL's of MRL's van het land van bestemming, zijn volgende maatregelen van toepassing:

- Voor de monitoring door de PO's:

- Indien de partij waaruit het niet-conforme monster genomen werd nog op de PO aanwezig is, moet deze ervoor zorgen dat de betreffende partij niet naar het land van bestemming uitgevoerd wordt, hetzij door de PO zelf, hetzij door een andere exporteur.
- Indien de partij waaruit het niet-conforme monster genomen werd bij de PO aangekocht is door een exporteur, wordt de exporteur hierover door de PO ingelicht. Indien het product de grens van het land van bestemming nog niet heeft bereikt, wordt een andere bestemming gezocht of wordt het product teruggehaald. Indien het product het land van bestemming is binnengebracht, verwittigt de exporteur de bevoegde LCE (zie e-mailadressen op <http://www.favv.be/professionelen/contact/lce/>) met S4.pccb@favv-afsca.be in cc.

- Voor de monitoring door de exporteurs:

- Indien de exporteur een overschrijding van de MRL vaststelt, zorgt hij ervoor dat het betrokken product niet wordt geëxporteerd naar het land van bestemming. Indien het product reeds onderweg is en de grens van het land van bestemming nog niet heeft bereikt, wordt het teruggezonden of wordt het verzonden naar een andere bestemming. Indien het product het land van bestemming is binnengebracht, verwittigt de exporteur de bevoegde LCE (zie de hierboven vermelde e-mailadressen), met S4.pccb@favv-afsca.be in cc. De operator moet zo spoedig mogelijk de importeur van de situatie op de hoogte brengen en hiervan het bewijs leveren aan de LCE.

Ter herinnering: de operators hebben de plicht eventuele problemen inzake voedselveiligheid die zij aantreffen tijdens de autocontrole van hun producten te melden. Zodoende zijn zij verplicht het FAVV op de hoogte te brengen als aardappelen, groenten en fruit niet voldoen **aan de Europese MRL** in overeenstemming met richtsnoer "Meldingsplicht en meldingslimieten" (terug te vinden op volgende link: <http://www.favv-afsca.fgov.be/meldingsplicht/meldingslimieten/>).

6. Bijlagen

/

7. Overzicht van de revisies

Overzicht van de revisies van de omzendbrief		
Versie	Van toepassing vanaf	Reden en omvang van de revisie
1.0	05/07/2011	
2.0	09/03/2012	<ul style="list-style-type: none"> • Van toepassing op groenten en fruit inclusief aardappelen, met uitzondering van gewassen consumptieaardappelen, die bestemd zijn voor

		<p>de uitvoer naar de Russische Federatie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Enkel het algemeen ACS waaronder een hoofdstuk “export” moet worden gevalideerd • Wijziging van de datum waarop de omzendbrief m.b.t. Japan van toepassing wordt.
3.0	02/12/2013	<ul style="list-style-type: none"> • Het verwijderen van paragraaf 5.4. met betrekking tot het bemonsteringplan van het FAVV. • Toevoeging van een nieuwe punt 5.4. betreffende de meldingsplicht van overschrijdingen.
4.0	26/06/2018	<ul style="list-style-type: none"> • Als gevolg van een <u>reorganisatie van de buitendiensten van het FAVV</u> zijn de “Provinciale Controle-Eenheden (PCE's)” nu “Lokale Controle-Eenheden (LCE's)” geworden. • Het toepassingsgebied is beperkt aan de uitvoer naar Japan
4.1	Datum van publicatie	<ul style="list-style-type: none"> • Update van de gewijzigde e-mailadressen en hyperlinks